

Yavuz Sabuncu'yu Anarken

Prof. Dr. Erdal Onar

Ankara Üniversitesi

Hukuk Fakültesi

Uzun yıllar Editörlüğünü yaptığı Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi'nin, anısına adanan bu sayısına, ben de bir bilimsel yazı ile katılmayı ve böylece Sevgili Yavuz Sabuncu'yu bir makale eşliğinde anmayı gerçekten çok isterdim. Ama, her zamanki koşuşturmalar ve zamanı bir türü doğru kullanmayı beceremiyor oluşum, beni bu tür bir yazıyı hazırlamaktan alıkoyduğu için, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi'nin Yavuz Sabuncu'ya Armağan edilen elinizdeki bu sayısında, hiç olmazsa, Yavuz'a ilişkin duygularımı aktaran bir yazı ile yer almak istedim.

İnsan gençken, bir şiirdeki bazı güzel dizeleri, ya da bir hikaye veya romandaki bazı güzel satırları, yalnızca güzel bir anlatım örneği olarak görüyor ve onlardan hoşlanıyor. Ama, yaşlanınca, bu tür dizelerin, ya da satırların bıraktığı duygu, "hoşlanmak"tan çok, "hüzünlenmek" oluyor. Bana, yıllar sonra, bu farklı izlenimi, "hoşlanma" ya da "beğenme" yerine, "hüzünlenme" sözcüğü ile açıklanabilecek duyguyu yaşatan dizelerden biri, Cahit Sıtkı Tarancı'yı ait. Tarancı, ünlü "35 Yaş" şiirinin bir yerinde şöyle sesleniyor:

"Hayata beraber başladığımız dostlarla da

Yollar ayrıldı bir bir;

Gittikçe artıyor yalnızlığımız."

Yavuz Sabuncu ve hemen hemen aynı aylarda kaybettiğim başka dostlarımdan sonra (Aydoğan Özman gibi), bu dizelere, daha farklı baktığımı itiraf etmeliyim. Ben, hayata Yavuz'la beraber başlamadım. Sanırım, benim hayata başlayışım, Yavuz'un başlamasından beş altı yıl önceye rastlar. Ama, meslek hayatıma, neredeyse Yavuz'la beraber başladık sayılır. Yillardır, o, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, ben ise Hukuk Fakültesi'de, Anayasa Hukukunun çeşitli

konuları ile uğraştık durduk. Ankara'nın Cebeci semtinde, yan yana iki Fakültede, aynı bilim dalı içinde yıllarca süren bu uğraş, doğaldır ki, Yavuz'u yakından tanıma fırsatını kazandırdı bana. Önceleri, bazı konferanslar, seminerler gibi bilimsel toplantılarda birlikte yer almanın getirdiği tanışıklık sonrasında başlayan selamlaşmalar, giderek karşılıklı ziyaretlere dönüştü. Geçmişe dönüp, şöyle bir baktığımda, şimdi çok daha iyi anımsıyorum ki, Yavuz'un Anayasa Hukuku dışındaki uğraşlarına, onun duygu dünyasındaki derinliğe tanık olmam, Amerika Birleşik Devletleri Anayasasının kabulünün 200. Yılı nedeniyle 1987 yılında İzmir Çeşme'de düzenlenen çok geniş katılımlı bir sempozyumun bitişine rastlar. Bu sempozyumda birlikte bulunduğumuz Oya Araslı, Yavuz ve ben, Ankara'ya dönüş için Çeşme'den İzmir'e gittiğimizde; boş diyebileceğimiz birkaç saati, Yavuz'un isteği doğrultusunda, dolap, masa, iskemle, raf gibi, eski eşya satan bir takım dükkânlarda, yani eskicilerde (moda terimiyle antikacılar da değil) geçirdik. Yavuz, bu dükkânların birinden çıkıp diğerine girerken, her birinde, o eski ahşap eşyalara nasıl büyük bir özenle el sürüyordu, terim uygun kaçarsa, çok büyük bir saygı ve sevgiyle onları nasıl okşuyordu, kelimelerle anlatmak gerçekten güç. Oya Araslı ve ben, kendisinden o gün öğrendik ki, eski ahşap eşyalara büyük bir düşkünlüğü vardı Yavuz'un. Bilinmez, belki de o çok eski eşyalar aracılığıyla, bir zaman tüneline giriyor, yıllar ve yıllar öncesine uzanıyordu Yavuz. Bu düşkünlüğüne İzmir'de tanık olduktan sonra, Yavuz'u, hafta sonları, benim de sık sık gittiğim Ankara Kalesi civarındaki bu tür dükkânlarda görmek hiç şaşırtmadı beni. Her seferinde, bulunduğu dükkândaki bir ahşap eşyanın, ne zaman yapılmış olduğuna, hangi özellikleri taşıdığına ilişkin bilgi aktarışı; eminim, en az öğrencilerine Anayasa Hukukuna yönelik bilgileri sunuşu kadar zevk veriyordu Yavuz'a. Eminim diyorum, çünkü, şifa bulamadığı tedavi girişimlerinden sonra, yaşamının son günlerinde kendisini evinde ziyaretim sırasında, salonda dikkatimi çeken eski bir ahşap dolabı pek beğendiğimi söylediğimde; o dolabın, tahmini yapıldığı yılı ve özelliklerini, tüm güçsüzlüğüne ve yorgunluğuna karşın, bir bir anlatırkenki heyecanlanması ve o sırada gözlerine yerleşen pırlıltı, yaptığı işten gerçekten çok hoşlanmayan bir kişide görülebilecek bir tablo olamazdı.

Düşünüyorum da, Yavuz'un vefatıyla birlikte, sadece Anayasa Hukukuna ilişkin çözemediğim bir konuda hemen görüşüne başvurabileceğim gerçekten çok bilgili bir meslektaşımı değil; ama aynı zamanda çok duygulu bir dostumu da kaybetmiş oldum. Bu nedenle, Cahit Sıtkı Tarancı'nın yukarıdaki dizelerine tekrar göz attığımda, hüzünlenmemek elde değil. Her dostun kaybıyla, gittikçe artmıyor mu yalnızlığımız?

Yavuz'a ilişkin bir şeyler yazarken, onun, benim de içinde bulunduğum Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı'na sağlamaktan hiç kaçınmadığı katkılarından söz etmemek, büyük eksiklik

yaratır. Bu konuda da birkaç söz söylemeyi bir vefa borcu olarak görüyorum. Şöyle dönüp geriye bir baktığımda, yıllardır, Yavuz'un, bu Anabilim Dalında tamamlanmış, kaç yüksek lisans tezinde jüri üyeliği, kaç doktora tezinde tez izleme komitesi üyeliği ve jüri üyeliği yaptığının sayısını bile hatırlayabilmek mümkün değil. Bunlar o kadar çok ki. Bu tezlerin sayısını belki hatırlayamıyorum, ama; Yavuz'un, onların her birini ne denli özenle okuduğunu, o çalışmanın daha iyi olması için yazarlarına nasıl yol gösterdiğini, zaman zaman getirdiği eleştirilerin hep yapıcı olmasına, nasıl özendiğini çok iyi hatırlıyorum. Koltuğunun altında o gün üzerinde görüşülecek tez, ağır ağır yürüyerek, daha önce belirlenen saate bir iki dakika kala, Hukuk Fakültesi'nin kapısından girişi gözümün önünden hiç gitmiyor. Çoğu kez saatler süren toplantılardan sonra, Yavuz'u yolcu ederken bilmiyorum, ona gereken teşekkürde bulunmakta ihmalimiz oldu mu? İnsan çok yakın gördüğü dostlarının katkularına, yardımlarına, bazen bir teşekkür etmeyi bile unutabiliyor. En azından kendi hesabıma, bazen yakınlarımızın yardımlarını, bizler için harcadıkları zamanı, yapılması gereken bir şey olarak gördüğümüz oluyor ve bir teşekkür etmek aklımıza bile gelmiyor. Yavuz da bu en yakınlarımdan olduğuna göre, eminim ona karşı da, benim danışmanlığım altında yürütülen bütün bu tez çalışmalarında esirgemediği yardımlarından ötürü teşekkür borcum vardır. Öyle ise, şimdi "Teşekkürler Yavuz !" desem, bilmiyorum, çok mu gecikmiş olurum?

Yavuz Sabuncu ile ilgili duygularımı aktarmak istediğim bu yazıya, çağımızın bir ünlü şairi Cahit Sıtkı Tarancı'nın dizeleriyle başlamıştım. Bu nedenle, galiba en iyisi, başka bir şairin dizeleriyle sonlandırmak olacak. Bu kez, almak istediğim dizeler, daha eski dönemlerin şairlerinden Baki'ye ait: "Baki kalan bu kubbede bir hoş sada imiş." Evet, Sevgili Yavuz Sabuncu artık aramızda değil; ondan artık, ne tez jürilerinde, ne izleme komitelerinde, ne yeterlik sınavlarında bize yardımcı olmasını isteyebileceğiz; daha da kötüsü, çözemediğimiz bir sorunda onun çok güvendiğimiz aklına başvurabileceğiz. Onu çok özleyeceğimizde de kuşku yok. Ama, biliyoruz ki, onun geride bıraktığı bir "hoş sada" var ve o "hoş sada" kulaklarımızda canlılığını hep koruyacaktır. Eminim ki, bu duygular sadece benim değil, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalının tüm mensuplarının duygularıdır.